

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks 5.50.

DONDERSDAG 10 JULI.

UITGEVER-REDACTEUR.

G. H. SUSAN, Dr. G. de 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten: M. Schoneveld en Zoon, Beurssteeg, 16, Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikse, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels f 1.00.
Voor elke regel meer 0.15.
Behalve d 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel regt daaronder begrepen.

Het Verslag

over den toestand der gemeente 's Gravenhage, over het jaar 1854.

Dezer dagen gaven wij van dit verslag, dat den 27sten April jl. ter tafel van den Gemeenteraad werd gebracht, een zeer kort overzicht; het is thans door den druk verkrijgbaar gesteld, en wij haasten ons, een volledig uittreksel uit dit stuk onzen lezers aan te bieden.

Wat het eerste hoofdstuk betreft: „de bevolking,” wij komen daarop niet terug; al het wetenswaardige omtrent is bereids in ons No. 606 te vinden.

Het tweede hoofdstuk handelt over „verkiezingen en gemeente-bestuur,” waaruit blijkt, dat het getal kiezers van leden der Tweede Kamer bedraagt 1577, dat van leden voor de Provinciale Staten 1563, en dat van leden voor den Gemeenteraad 2538.

Omtrent het derde hoofdstuk: „verschillende onderwerpen betreffende het beheer der gemeente,” valt alleen op te merken, dat op het geregeld archief de noodige alphabetische registers zijn daargesteld, die de volgende zijn: 1o. een op al de voorhanden zijnde orden, ordonnantiën, reglementen, verordeningen, publicatiën enz., beginnende met den jare 1623 tot op den tegenwoordigen tijd; 2o. een op den inventaris der handvesten, privilegiën, ootrooijen, overeenkomsten en andere belangrijke stukken, de gemeente 's Gravenhage betreffende. Bovendien is opgemaakt eene algemeene aanwijzing van de inrigting en rangschikking van het archief der gemeente 's Gravenhage op den 1 Januarij 1855. — Omtrent de begraafplaatsen is wel bijzonder te vermelden, dat de inkomsten der burgerlijke begraafplaats waren dit jaar iets minder dan in het vorige jaar.

Het vierde hoofdstuk geeft een overzicht van de gewone en buitengewone ontvangsten en uitgaven. Bij vergelijking van de uitgaven met de ontvangsten is het resultaat niet zeer verbliffend. De bijzonderheden komen op het volgende neder: De directe belastingen hebben in 1854 opgebracht f 23,334.74. De belastingen op voorwerpen van verbruik, waarop Rijks-belasting wordt geheven, f 581,367.25; de belastingen op voorwerpen, waarop geene Rijks-belasting geheven wordt, f 14,799.01; en de heffingen of retributiën voor het gebruik of genot van openbare gemeente-werken, belastingen of inrigtingen en dat van door of van wege de gemeente verstrakte diensten, f 43,584.78. De belastingen en heffingen hebben iets meerder opgebracht dan in 1853. De gewone uitgaven hebben in 1854 bedragen f 222,008.34; de onvoorz. f 3,797.16; en de buitengewone f 18,283.21. Deze laatste som heeft gedient tot het doen maken van nieuwe badkoetsen voor de gemeente-badinrigting; voor de verandering en verhoging der brug bij het Smidswater; tot verlaging van de brug over de Veerkade, tusschen de 2de en 3de Wagenstraten; en tot dekking der kosten van de cholera. De geraamde ontvangst voor 1854 was f 250,905.11; de wezenlijke ontvangst tot 1o. April is geweest f 776,468.10, waaronder begrepen is het batig resultaat der rekening van 1853, ad f 58,810.37; alzo ontvingen dan de raming f 24,562.99. De geraamde uitgaaf was f 750,730.47. De wezenlijke uitgaaf tot 1o. April heeft bedragen f 724,928.79; minder uitgegeven dan de raming f 25,801.67. Het batig saldo bedraagt dus f 50,589.31. Zonder het batig saldo van 1853 zoude er een te kort geweest zijn van ruim f 8000.

Aan het vijfde hoofdstuk, „gemeente-eigendommen, werken en inrigtingen,” valt niets bijzonders te ont- merken; het zesde hoofdstuk handelt over de „medische inrigtingen.” Daaruit blijkt, dat door de cholera werden overleden 37 personen, van welke zijn overleden 23 personen, van welke 14, dat overigens de algemeene gezondheids- toestand van menschen in 1854 niet ongunstig is ge- weest; dat die van het vee in 's Hage en hare omstre- ken „zeer gunstig” was, terwijl omtrent de maatregelen,

die genomen zijn ter voorkoming en genezing van ziekten, het volgende in het Verslag wordt gelezen:

„De maatregelen welke van onzen kant genomen werden, zijn bevordering van reinheid en zindelijk- heid der straten en pleinen, behoorlijke uitbaggering der grachten, keuring van vleesch, visch, groenten enz., en wij mochten van de Gemeente-geneesheeren vernemen, dat vooral het eerste werk, de reinheid der straten enz., eenen gunstigen invloed op de ge- zondheid der menschen uitoefent. Buiten ons werd verder een belangrijke maatregel genomen tot voor- koming van ziekten onder de lagere standen door het bouwen van gezonde woningen; wij jaichen dien maat- regel van harte toe, en meenen aan de daarvoor bestaande commissie onze hulde te mogen toebrengen voor de zorgen, die zij in het belang van 's Gra- venhage's ingezetenen aanwendt, en haar eenen gunstigen uitslag op hare pogingen te mogen toe- wenschen.

Wat verder in ons bereik ligt ter verbetering van den algemeenen gezondheidstoestand zal niet worden verzuimd en de in de algemeene politie-verordening reeds opgenomen, daartoe betrekkelijke bepalingen zijn daar, om te bewijzen welk belang ook door Uwe Vergadering in deze gewichtige aangelegenheid wordt gesteld.

Betrekkelijk het zevende hoofdstuk „Nationale Militie en Schutterij” valt het volgende op te merken: Het getal der tot de loting voor de nationale militie inge- schrevenen voor de ligting van het jaar 1854 heeft bedragen 646, terwijl het door de gemeente te leveren contingent was 213. In den toestand der schutterij heeft sedert 1853 geene meldenswaardige verandering plaats gehad. De geheele sterkte der schutterij in deze ge- meente was: actief 1078; reserve 1038; te zamen 2116 man. De sterkte van den 1sten ban der schutterij heeft in 1854 bedragen 1039 manschappen.

Het achtste hoofdstuk deelt bijzonderheden mede omtrent „Kerkelijke Zaken,” waaruit o. a. blijkt: dat de gemeente 's Hage telt vijftien kerkgemeenten, waarbij de dienst verricht wordt door 41 predikanten, pastoors, kappellaans en rabbijnen.

Het negende hoofdstuk treedt in uitvoerige details rakende „Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.” Wij ontleenen daaraan het volgende: Er zijn 7 open- bare lagere scholen, 39 bijzondere, waarvan 19 der eerste klasse en 20 der tweede, als 11 voor jongens en meisjes en 9 voor jonge jufvrouwen, en 2 scholen van bijzonderen aard en strekking. Er bestaan in deze gemeenten 3 openbare en 18 bijzondere bewaarscholen, van welke laatste 10 beter ingerigt, 3 te Scheveningen en 5 matressenscholletjes. Het getal leerlingen op de lagere scholen te 's Gravenhage in het jaar 1854, be- droeg op 15 januarij 8496, en op 15 Julij 8427 leer- lingen op de dagschool; op de avondschool waren op 15 Januarij 1097 en op 15 Julij 1030 leerlingen. Het gezamenlijk getal kinderen op de bewaars-, klein-kin- der- en matressen-scholen in 1854 bedroeg, op 15 Januarij, 2851, en op 15 Julij 2929. Het onderwijs, op de gemeente-scholen gegeven, wordt zeer goed ge- noemd. Ten aanzien van den staat der school-lokalen wordt die verklaring niet afgelegd. Door de gemeente werd in den afgelopen jaarkring aan de gemeente- scholen en dus in het belang van het lager onderwijs eene som van ongeveer f 25,000 ten koste gelegd. De drie gemeente-bewaarscholen (twee alhier en een te Scheveningen) zijn in voldoende staat, wat het onderwijs aangaat. De school van de vereeniging tot bevordering van ambachten onder de Israëlieten alhier, telt, met bijvoeging der herhalings-school van de maatschappij tot nut der Israëlieten, doorgaans 32 leer- lingen. In den loop van 1854 werd ook hier eene gymnastie-school opgericht door den heer Carl Euler, leeraar in de gymnastie te Haarlem. In den afgelopen zomer hebben op de zwemschool 69 jongelieden met vrucht onderwijs genoten. De industrie- en handwerk- school werd op den 18den October 1854 geopend. De lessen, twee malen 's weeks gegeven, werden bijgewoond

door 75 leerlingen. Er zijn vier onderwijzers. Er wordt onderwijs gegeven in de beginselen van meet-, natuur-, schei- en werktuigkunde.

In deze gemeente bestaan twee afdeelingen van het schoolonderwijzers-gezelschap, uit het 1ste school-district van Zuidholland. De eerste afdeeling telt 10, de tweede 78 leden, bovendien is alhier gevestigd eene afdeeling van de onderwijzers-vereeniging in Nederland; zij telt 22 leden. Het getal der aan het gymnasium werkzaam zijnde onderwijzers is 10. Het getal leerlingen aan deze inrigting bedroeg in het afgelopen jaar 1854, waarvan 95 in de 1e en 37 in de 2e afdeeling. Het oordeel van curatoren is de staat van het onder- wijs aan het gymnasium zeer voldoende, gaat het ge- regeld voort en levert het bij voortdurend goede resul- ten op. Voor zoo ver aan Burgemeester en Wethouders bekend, zijn er in deze gemeente de volgende maat- schappijen, genootschappen en vereenigingen ter be- vordering van kunsten en wetenschappen, als a. voor letteren en wetenschappen: 1o. de afdeeling 's Graven- hage der maatschappij Tot nut van 't Algemeen; 2o. de maatschappij Diligentia; 3o. Kunstliefde spaart geen vlijt; 4o. het genootschap Oefening kweekt ken- nis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; b. voor kunsten: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; c. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; d. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; e. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; f. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; g. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; h. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; i. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; j. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; k. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; l. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; m. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; n. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; o. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; p. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; q. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; r. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; s. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; t. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; u. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; v. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; w. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; x. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; y. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; z. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; aa. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ab. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ac. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ad. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ae. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; af. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ag. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ah. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ai. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; aj. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ak. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; al. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; am. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; an. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ao. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ap. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; aq. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ar. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; as. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; at. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; au. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; av. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; aw. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ax. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ay. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; az. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; ba. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bb. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bc. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bd. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; be. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bf. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bg. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bh. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bi. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bj. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bk. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bl. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 4o. het genootschap Oefening kweekt kennis; 5o. de Rederijkerskamer Onder de Rozen; en 6o. de 's Gravenhaagsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten; bm. voor letteren en wetenschappen: 1o. Pulchri Studio, teekengenootschap en vereeniging voor kunst- beschauwingen; 2o. de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst; 3o. de Maatschappij tot bevordering der To

„Uit het standpunt van gemeente-armverzorging" is de armoede in geen deelen toegenomen. De administratie der gemeente-armen heeft gekost f 67,990.36, terwijl in 1853 daarvoor gevorderd werd f 70,233.41; de armen van Scheveningen eischen eene uitgave van f 18,972.70½ tegen f 20,068.84 in 1853. De rekeningen van de verschillende armen-administratiën sluiten als volgt:

Die van de Nederduitsche Hervormde Diaconie-armen met een batig slot van f 1,791.03½

Die van het Roomsch-Catholiek Armbestuur met een nadeelig slot van - 1,005.01½

Die van het Roomsch-Catholiek Armbestuur te Scheveningen met een nadeelig slot van - 60.23½

Die van de Evangelisch-Luthersche Diaconie-armen met een nadeelig slot van - 459.49½

Die van de Nederduitsch Israëlitische armen met een nadeelig slot van - 252.29½

Die van het oude mannen-, vrouwen- en weeshuis der Nederduitsch Israëlitische gemeente daarentegen met een batig slot van - 590.36

En eindelijk die van de Nederduitsch Portugeesch-Israëlitische armen met een batig slot van - 34.15½

Ten gevolge der nieuwe wetgeving op het armwezen is het getal dezer administratiën reeds met één vermeerderd, namelijk der Nederduitsche Hervormde diaconie. Betreffende de middelen, die aangewend zijn tot leniging en vermindering van armoede, vinden wij dat zij gesplitst worden in *directe* waartoe behooren:

1o. Subsidien in 1854, bedragende f 141,130.86½; 2o. Spijsuitdeelingen, tot een bedrag van f 20,034.96; 3o. Genees- en heilkundige hulp, verstrekt ten koste van f 16,578.66 en in *indirecte* middelen, waaronder gerangschikt zijn: 1o. Onderwijs, waaraan de Gemeente heeft ten koste gelegd f 24,903.42½; 2o. Werkverschaffing, waaraan besteed werd f 14,602.80.

De inrigtingen, waarvan het nut tot leniging of voorkoming van armoede onmiskenbaar is, zijn de volgende:

1o. De commissie tot werkverschaffing in het duin, die in den afgelopen winter eene somma van f 6,405.63 aan werkloonen heeft laten verdienen; 2o. de spaarbank, die nuttige inrigting van de 's Gravenhaagsche Afdeeling der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen; 3o. de hulpbank, strekkende om door rentelooze voorschotten den kleinhandel in stand te houden; 4o. de geneeskundige inrigting, welker strekking alleen is het voorkomen van kwade praktijken van zoogenaamde bussen; 5o. de vereeniging tot verbetering der woningen van de mindere klassen, welke er reeds in geslaagd is eene reeks huizen op te trekken en binnen weinigen tijd bewoonbaar af te leveren; 6. de vereeniging tot verbetering van den werkenden en dienstbaren stand; 7o. de Commissie uit de 's Gravenhaagsche Afdeeling der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, belast met het verschaffen van winkelkaarten voor allerlei levensbehoeften; 8o. de vereeniging Hulpbetoon aan nijvere armoede, door welke gedurende de wintermaanden wekelijks bedeling van levensmiddelen en brandstoffen geschiedt.

In het *elfde* hoofdstuk wordt de „gemeente-politie" behandeld. Wij lezen omtrent dit onderwerp o. a. het volgende: „bijzondere maatregelen van politie zijn in den loop van 1854 niet genomen. Onder de nieuw-ingevoerde tellen wij: 1o. die op het sluiten der koffijhuizen, tapperijen, enz.; 2o. op den verkoop van „brood, en 3o. die op het gebruik van zeebaden; en wij kunnen verklaren in de toepassing dezer maatregelen weinig of geene moeilijkheden te hebben ontmoet. „Alleen de verordening op het sluiten der koffijhuizen enz. heeft aanleiding gegeven tot bekeuringen, waarover de beslissing der hoogere regterlijke magt is „moeten ingeroepen worden, doch de waarde en kracht „der verordening is tot nog toe erkend geworden en „zal eindelijk ook wel de weinigen bedwingen, die op „de eene of andere wijze getracht hebben hare nuttige „bepalingen te ontduiken."

Bedroevend is de mededeeling dat „de prostitutie in onze Gemeente toenemende is" en dat derhalve dringend de noodzakelijkheid bestaat tot het vaststellen van een reglement, „dat uit het oogpunt van toenemende „zedeloosheid evenzeer als tot bescherming der gezondheid van de ingezetenen, paal en perk stelt aan misbruiken, die alleen als het gevolg der omstandigheden moeten worden beschouwd en beoordeeld."

Het *twaalfde* hoofdstuk is aan den „Landbouw" gewijd. Wij ontleenen daaraan het volgende. De koop- en huurwaarde der landen is bij voortdurend stijgende; de afdeeling van de Hollandsche Maatschappij telde op 31 Dec. 1854, 543 leden; in 1854 werden geene tentoonstellingen gehouden; de aardappel- en druivenvruchten hebben nadeel toegebracht; de late voorjaarsvorst heeft den tuinbouw zeer benadeeld; de houtteelt is afnemende; boomkwekerijen zijn niet aanwezig; er hebben geene duinbeplantingen plaats gehad; tegen de zandvertuivingen wordt zoo veel mogelijk gewaakt; de

veestapel is in het algemeen toegenomen en er is aanleg tot eigen aankweeking. Bijteelt wordt hier niet gedaan.

Het *dertiende* hoofdstuk handelt over „jagt en vischerij". Wat de jagt betreft zien wij, dat de staat van het jagtveld niet zeer gunstig is; aan premien voor het dooden van schadelijk gedierte werd uitbetaald slechts f 3.90. De visscherij in de binnenwateren is van weinige beteekenis geweest; wat die buitengaats aangaat, werden daartoe gebezigd 113 vaartuigen bemand met 904 koppen. Er werden in den loop van het jaar 1854 in het geheel aangebragt 12,204,900 stuks haringen, hetwelk slechts 2/3 is van hetgeen het jaar 1853 aan haring voor Scheveningen had opgeleverd. De som, welke bij verkoop daarvan gekomen is, verminderde niet in dezelfde evenredigheid; zij bedraagt f 190,027.00, terwijl die in 1853 bedroeg f 218,915.40, nadeelig verschil f 28,888.40. Aan verse visch werd overigens te Scheveningen in den afgelopen jaarkring besomd f 203,316.20, en in 1853 f 248,351.92, hetwelk een verschil in minus oplevert van f 45,035.72.

„Het moet in het oog vallen, — aldus zegt het verslag, — dat eene dergelijke vermindering van opbrengst een' verbazenden invloed uitoefent op den toestand van Scheveningen, waar de grondslag van welvaart de opbrengst van den visch is; eene zaak, waarmede alle andere bronnen van bestaan aldaar in verband zijn. Vraagt men, waaraan dit bij vergelijking ongunstige resultaat toe te schrijven is, dan wijzen wij al dadelijk op de in het vorig verslag gegeven vergelijking met het jaar 1852, waaruit men zien zal, dat toen eene vermeerdering van opbrengst bestond van ruim eene tonne gouds, en alzoo het jaar 1853 als een der gunstigste tijdperken voor de visscherij te beschouwen is. Dit in aanmerking nemende, behoeft dus eene vermindering van ongeveer f 74,000, al moge zij ons leed doen, tot geene ongerustheid te leiden en ons te brengen tot het zoeken naar oorzaken, die altijd moeilijk aan te wijzen zouden zijn en dan nog voorzeker door den een toegestemd en door den ander tegengesproken zouden worden.

Het *veertiende* hoofdstuk bespreekt de „ambachts- en fabrieksnijverheid." Vervallen zijn: de fabrieken van den heer Drouin tot vervaardiging van draagbaar gaz en filtreer-machines; eene leerlooijerij en eene distilleerderij, zijnde op nieuw opgericht eene steengieterij. De vereeniging tot bevordering van fabriek- en handwerk-nijverheid verspreidt groot en veelzijdig nut, terwijl de door haar gestichte „Industrieschool" de algemeene belangstelling zoo te regt verdient. Die vereeniging is bovendien bezig, om eene leesinrigting voor werk- en ambachtlieden daar te stellen. Voorts bezit 's Hage eene afdeeling van de maatschappij tot bevordering van nijverheid in ons vaderland.

Het *vijftiende* hoofdstuk geeft omtrent „handel en scheepvaart" o. a. de volgende bijzonderheden op: de vleeschmarkt neemt af, de verkoop van vleesch neemt toe.

In den loop van 1854 werden geslagt 4,790 runderen.

„ „ „ „ „ 3,989 kalveren.

„ „ „ „ „ 3,552 schapen.

Aan geslagt vleesch werd gedurende dit jaar ingevoerd:

2,060 kwart runderen.

318 halve kalveren,

105,098 ponden vleesch, en

39,086 „ ger. vleesch.

De vergelijking van deze hoeveelheden met die in het vorige jaar is voor den verbruik van vleesch ongunstig te achten, aangezien het meerdere aan ingevoerd vee niet opweegt tegen den minderen invoer van geslagt vleesch voor de markt.

Het gebruik der vleeschhal geraakt meer en meer in ongewoonte en van jaar tot jaar neemt de opbrengst der belasting op het verhuren van plaatsen daarin af; van daar Uw besluit in dit jaar voorbereid en in 1855 genomen tot opheffing der hal, een besluit dat evenwel eerst zal ingaan met den 1 Januarij 1856.

Bijzonderheden omtrent den toestand van den groot- en kleinhandel in deze gemeente hebben wij niet te vermelden; de eerste is en blijft van weinig belang, de tweede daarentegen neemt toe naar mate het getal der ingezetenen aanwast en levert geene bijzondere moeilijkheden op. De algemeene duurte heeft ook de artikelen van den kleinhandel in prijs doen rijzen; de bezwaren hiervan worden voor vele ingezetenen zeer drukkende en zij doen de winkelniering althans niet bloeijen.

Voor de binnenlandsche scheepvaart hooren hier te huis 230 vaartuigen, te zamen metende 2087 ton, zijnde 19 vaartuigen meer dan het vorig jaar.

Het *zestiende* en laatste hoofdstuk bespreekt „inrigtingen, in verband staande met de uitoefening van „handel en andere bedrijven." Daarmee is, wat der bijzondere vermelding verdient, niets in het Verslag te vinden. Het Verslag eindigt met de volgende zinsnede: „Wij hebben alzoo de ons opgelegde taak volbragt en het jaar 1854 beschouwd, zoo als het in

„lief en leed voor onze Gemeente is voorbijgegaan." „tegenover mindere welvaart zagen wij ontwikkeling van „nijverheid plaats hebben, de toenemende armoede „eene oorzaak van opwekking tot weldadigheid, „gevoel over ziekte en smart, zorg voor den finantieel „toestand der Gemeente wisselden onzen blijdschap over „voortgang en beschaving, over heerschende orde „en veiligheid af en als wij bij zooveel moeilijkheden „het afgelopen jaar te dragen gaf, zooveel opwekkende „kends en verblijdende rondom ons bespeuren, dan „de uitkomst van onze overleggingen en handelingen „zich oplossen in dankbaarheid voor het verleden en „tegenwoordige, in vertrouwen op de toekomst.

„Moge dat beginsel ons allen bezielen en ons „ven ter behartiging der belangen van 's Gravenhaags „bekroond worden, dan zal de vrucht daarvan zijn „bloei en het welzijn der Gemeente."

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Het nieuws van den dag, is, vooral wat de diplomatie aangelegenheden betreft, zeer schraal.

Prins Gortschakoff heeft eene dépêche gezonden dezer, waarin gemeld wordt, dat in den nacht van 2 den 10,000 man der geallieerden de nieuwe Russische verschaningen voor bastion 5 aanvielen, en zich bij die gelegenheid meester maakten van 9 kleine mortieren à la Coehoorn, zij mede namen.

Het vuur der Russen hield echter de verdere poging der geallieerden en hunne sterke kanonnade op bastion 4 en 5 en de Russische aangrenzende linien tegen. De ledene schade is den daarop volgende nacht hersteld en de Russen lieten vijf veldmijnen tegen de vijandelijke werken met goed gevolg ontspringen.

Uit Londen wordt gemeld, dat daar officiële tijdingen ontvangen zijn van het kamp van Sebastopol van Zondag avond ten 9 ure.

Den vorigen nacht hadden de Russen op de geavanceerde loopgraven der Engelschen een aanval gedaan, doch werden terug geslagen. Bij die gelegenheid hebben de Engelschen 3 dooden en 20 gewonden bekomen.

De heer de Persigny is tot gezant te Londen benoemd. De bepaalde verwerping van het Oostenrijksche voorstel door Engeland en Frankrijk heeft de afstreding van de heer Drouyn de Lhuys veroorzaakt.

Beiden, de heer Drouyn de Lhuys en lord John Russell, zijn overtuigd, dat Oostenrijk bij verwerping neutraal blijven, waren voor de aanneming, echter met een wijziging.

Het gevoelen van de meerderheid in het Engelsche kabinet heeft de zaak beslist.

Dat de generaal von Hess nog niet vertrokken is, als een antwoord van Oostenrijk beschouwd.

Uit Madrid wordt gemeld: De regering heeft vergadering bekomen, om eene buitengewone belasting van 200 lieren realen te heffen, ten einde het deficit in 's lands te dekken, zullende die som echter meer vergoed worden uit de opbrengst van den verkoop der geestelijke goederen.

Uit de acte van beschuldiging en het verhoor in de zaak van den door het hof van assisen van het departement Seine ter dood veroordeelden Pianori beschuldigd en overtuigd van op 28 April II. een aanslag te hebben gepleegd op het leven van Keizer Napoleon blijkt in hoofdzaak het volgende:

Jean Pianori, laatstelijk den naam aangenomen hebbende van Antonio Leverani en in zijn moederland ook bekend onder den bijnaam van Brizagelino, werd geboren in een der Romeinsche provincien, en wel vermoedelijk te Fuenfria.

Volgens zijne verklaring is hij ongehuwd en naar vrijwilliger deel aan den Romeinschen omwentelingsoorlog. Tienmaal genoodzaakt om de vlucht te nemen, begaf hij zich naar Piemont, waar hij een paar jaren bleef en vervolgens naar Frankrijk begaf, waar hij, zoo te zien als te Chalon het beroep van schoenmaker uitoefende. Wilde hij zich naar Parijs begeven, doch vermits hij daartoe noodige binnenlandsche paspoort geweigerd werd, begaf hij zich naar Londen, waar hij ongeveer drie maanden bleef, en ten slotte van Londen naar Parijs kwam na zich te Londen eene smaakvolle kleeding, verrekende zijn stand, aangeschaft, en zich van een pistool met helen loop, twee gewone pistolen, een dolkmes en scheermes voorzien te hebben. Hij leefde voorts eenige tijd te Parijs, waar hij, zonder te werken, veel geld sterken drank en toilet-behoedigheden verspilde, met losbandige vrouwen doorbragt. Desniettemin vond hij zijne in-hechtenis-neming nog 100 francs in de tas bij hem. Hoe hij aan de nog aanmerkelijke som van om al deze uitgaven te bestrijden, is niet ten volle gebleken en heeft dat dus ook grond voor het vermoeden gegeven, dat Pianori bezoldigd werd door de uitgeverij der Fransche revolutionairen te Londen en dat deze hem moordaanslag hebben omgekocht. De hevering van het pistool, die een langzaam werkend en onhandig was, dat hij zoo in Frankrijk als te Londen verbruikt zoude hebben gearbeid en met dien arbeid 60 francs per week zoude hebben verdiend, werd door den rechter ongerijmd geacht om er het minste aan te hechten. Reeds het pistool met dubbel loop, kostte hem 150 francs. Op den dag, waarop hij de misdaad pleegde, drijven, stak Pianori in elken broekzak een pistool, daarbij de beide messen, hing zich het pistool met dubbel loop, om het lijf, en hechte voorts eene pet aan den zijde van zijn overjas, vermoedelijk, om na het voltooijen van zijn misdaad, zijn hoofd weg te werpen en opzetten der pet gemakkelijker te kunnen ontvesten.

hij den Keizer eindelijk des namiddags ten 5½ ure, te paard en zonder geleide zag naderen, stapte hij in koelen bloede op hem toe. Een brigadier bij het corps der politie Alessandri genaamd, zag den moordenaar zonder wantrouwen naderen en hield hem werktuigelijk in het oog. Hij was dan ook de eenige, die zag hoe Pianori het pistool met dubbelen loop te voorschijn haalde. Onmiddellijk schoot Alessandri toe om zich op Pianori te werpen, doch juist kwam een rijtuig aansnellen en reed tusschen de beide mannen door. Alessandri werd door de wielen van dat rijtuig zelfs lichtelijk gekweld en zag zich voor eene seconde wellicht in zijne vaart gestuit, waarvan Pianori gebruik maakte om de beide schoten van zijn wapen op den Keizer te lossen zonder dien echter te treffen. Hij greep toen een der pistolen uit zijn broekzak maar had dit nog slechts ten halve uit den zak gehaald, toen Alessandri hem, met een dolk gewapend, onverhoeds aanviel en met beide armen omslangende. Er ontstond eene korte worsteling, waarbij de brigadier den moordenaar een dolksteek in de lendenen toebrengde, hem ten slotte onder de voeten kreeg. De Keizer zelf riep toen Alessandri toe om Pianori niet te doden. Op hetzelfde oogenblik kwamen verscheidene agenten van politie op het terrein en de moordenaar werd zijner geboorte naar de gevangenis gebracht. Hij ontkent overigens medeplichtigen te hebben en beweert den Keizer alleen te willen hebben vermoord omdat hij het was, die in 1849 den Paus ter hulpe kwam, de Romeinsche insurrectie doodde en hem en zijne bloedverwanten daardoor ten ondergang bragt. Ten processe werden ook twee officiële dépêches overgelegd van Fransche legatien in de Romeinsche staten; de feiten die daarin voorkomen, werden door Pianori wel is waar ten stelligste ontkend, maar de twee spijtelijke dépêches, die officiële bronnen voort en werpen een treurig licht over de antecedenten van dien man.

Bedoelde dépêches luiden aldus: 1o. De genoemde Pianori (Jean), bijgenaamd Brizegello, is 32 jaren oud, hij is gehuwd, vader van vier kinderen en schoenmaker van beroep. Hij ontvlugte zijn land ten gevolge van een door hem bedreven moord.

Hij wist toenmaals uit de gevangenis te ontsnappen, waarin men hem had opgesloten. Hij diende voorts in de revolutionnaire geleiden in 1849 tegen de Franschen. Na twee moorden bedreven te hebben, vlugte Pianori naar Spanja, maar waagde zich van tijd tot tijd weder in zijn land, waar zich zijn ophoud telkenmale door nieuwe misdaden kenteekende; en 2o. Pianori werd in de Romeinsche Staten, wegens een door hem bedreven moord, tot 12 jaren galeisstraf veroordeeld.

Pianori is een man van middelbare gestalte: zijne gestreken missen geene uitdrukking en duiden het aan dat hij iemand moet zijn, die veel geestkracht en vastheid bezit. Tijdens den loop der procedure getuigden de antwoorden van groote kalmte, terwijl hij voortdurend nieuwsgierige, maar zeer kalme blikken op het geroepde wiesp, dat zich in de zaal verdroog. Het vonnis, hem ter dood veroordeelde, maakte niet den geringsten indruk op hem en liet hij zich daarna naar de gevangenis geleiden met eene door niets te verstoren koelheid en rustigheid.

Wanneer het vonnis zal voltrokken worden is nog onbekend, wordende overigens verhaald, dat de Keizer hemnens zoude zijn den misdadiger gratie van de dood te schenken.

Binnenland.

Staten-Generaal

Tweede Kamer.

Is ingekomen een wetsontwerp, houdende vaststelling van het VIIe hoofdstuk over de staatsbegroting over den jaare 1855, ten bedrage van f 7.575.963.

De Memorie van Toelichting luidt aldus:

Na de afstemming in de Tweede Kamer der Staten-Generaal van het voorgedragen ontwerp van wet tot vaststelling van het VIIe hoofdstuk der Staatsbegroting voor den jaare 1855, heeft de wet van den 30 December 1854 (Staatsblad No. 191) voorloopig voorzien in datgene, wat gevorderd werd om 's Rijks dienst, betreffende het Departement der Marine aan geen stilstand bloot te stellen.

Deze maatregel, die bepaalde, dat de wet van den 23sten December 1853 (Staatsblad no. 147), houdende vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der begroting van Staatsbegroting voor het dienstjaar 1854, ook voor de uitgaven der Marine over 1855 bij voortdurig van kracht zoude worden, heeft het doel, hetwelk men zich daarbij voorstelde, bereikt, en men is kunnen voortgaan voorloopig geregelden gang der dienst te voorzien.

De afgevaardigde Minister van Marine, de verschillende redenen, nagaan, die tot den ongunstigen toestand, van 's Rijks zeemagt zich bevindt, aanleiding hebben, en, hoe het er voor te mogen houden als hoofdoorzaak mag genoemd worden ongenoegzaamheid der fondsen, die jaarlijks voor den aanbouw van schepen konden afgezonderd worden, en er alzoo maatregelen behoorden genomen te worden, niet alleen om het verder verval der vloot te stuiten, maar ook om tot zoodanige hoogte te brengen, als in het belang van Nederland wordt gevorderd.

De afgevaardigde Minister van Marine heeft echter de overtuiging, dat, welke middelen daartoe ook aangewezene, die nimmer het doel zullen bereiken, tenzij niet vaste beginselen worden aangenomen ten aanzien der getalsterkte en der soort van schepen, waaruit de vloot van den Staat behoort zamengesteld te zijn.

onderwerp vordert is onderzocht, zijn de grondslagen aangegeven, waarop de marine behoort te rusten, en de sommen genoemd, die gedurende een tijdvak van twaalf jaren worden vereischt om tot de aangenomen en bepaalde sterkte te komen.

De Regering, zich hier aan dat stuk gedragende, kan niet ontkennen, dat de voorgenomene herstelling der marine aanzienlijke opofferingen aan de schatkist zal kosten, maar daar staat tegenover, dat, zorg dragende voor het goed besteden der gelden, die tot dat einde worden toegestaan, en voor de verwezenlijking van hetgeen men zich voorstelt te bereiken, die opofferingen vruchten zullen opleveren welke zeer op prijs moeten gesteld worden.

De belangrijkheid van dit onderwerp en het gewigt, daaraan in de toekomst voor het Vaderland verbonden, zijn oorzaken dat men met de resultaten van hetgeen in dezen wordt noodzakelijk en nuttig geacht, eerst nu is kunnen gereed komen.

In het afzonderlijk hierbij overgelegde stuk, hetwelk bij de verschillende Staatsmagten met den ernst, dien het het ligt echter in den aard der zaak, dat wat het thans loopende jaar betreft, het aangenomen stelsel nog niet volledig kan in werking worden; de dienst is daartoe reeds te ver gevorderd en er moet nog veel voorafgaan, alvorens met kracht de hand kan geslagen worden aan den voorgenomen aanbouw van schepen.

De voorhanden middelen en krachten nagaan, die daartoe kunnen aangewend worden, dan neemt men aan, dat de werkzaamheden op 's Rijks etablissementen en bij particulieren zich tot de volgende moeten bepalen:

den geheelen of gedeeltelijken afbouw der op stapel staande schepen;

het op stapel zetten van vier stoomschepen;

het gereedmaken voor de active dienst van reeds te water zijnde schepen, alsmede de herstelling en het onderhoud van de zoodanige, die in dienst of in conservatie zijn;

aanvulling van den voorraad in de magazijnen, en herstelling van scheepshellingen, kappen, gebouwd enz.

Deze werkzaamheden, een begin van uitvoering gevende aan het hier bedoelde stelsel, kunnen, wanneer daartoe de vereischte fondsen worden aangewezen, al dadelijk met ernst worden doorgezet, en de Regering acht alzoo thans het tijdstip daar tot aanbidding van het hier bijgevoegd ontwerp van wet, houdende vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegroting voor 1855.

Behoudens de onderwerpen, die in regtstreeksch verband staan tot het stelsel waarvan hiervoren is gesproken, of wel het gevolg zijn van omstandigheden waarop later zal worden gewezen, is bij dat ontwerp gevolgd de omschrijving der artikelen, en zijn uitgetrokken de daarenvens vermelde geldelijke bedragen; zoo als een en ander is vermeld op het in het hoofd dezer bedoeld afgestemd wets-ontwerp. Een deswege ingesteld onderzoek heeft doen zien, dat voor de behoefte en den geregelden gang der zaken in dit artikel voor 's Rijks, eene wijziging noodig is, en de Regering meent alzoo de vrijheid te mogen nemen zich te gedragen aan de destijds bij den overgelegden uitgewerkten staat gegeven toelichtingen.

De begrotingsposten, die op het thans voorgedragen wets-ontwerp als nieuw of tot een ander geldelijk bedrag voorkomen, bepalen zich tot de volgende:

het 8ste artikel, Kosten der betoning, bebakening, zeemerken, kust- en oeververlichting, waarvoor meerder wordt aangevraagd. 67,000.00

het 11e artikel, Aanschaffing van materialen tot aanbouw, afstimmering, tuiging, uitrusting en gewoon onderhoud van stoom- en andere werktuigen, waarvoor meerder wordt aangevraagd. 1,457,157.00

het 12e artikel, Gewoon onderhoud herstelling en daarstelling van gebouwen, magazijnen, hellingen, kappen enz., waarvoor meerder wordt aangevraagd. 184,000.00

het 13de artikel, Bezoldiging van mindere geëmployeerde bedienden der werkdaden op 's Rijks werven, waarvoor meerder wordt aangevraagd. 21,000.00

het 14de artikel, Dag- en kostgelden der schippers en matrozen op het jacht en de werkvaartuigen, sluis- en bruggelden enz., waarvoor meerder is aangevraagd. 1,606.00

terwijl het 15de artikel, dat de begroting van 's Rijks stoomschip vloot, op den 2den Januarij 1855, nabij Zandvoort, daaronder begrepen die der weder-afbrenging van dien bodem van strand in vlot water, waarvoor is uitgetrokken gezamenlijk 21,200.00

uitmakende te zamen eene vermeerdering van 1,701,963.00 en eindelijk het 19de artikel, Kosten der active zeemagt, waarvoor minder is uitgetrokken. 1,701,963.00

De Regering, zich gedragende aan de uitgewerkte staten die, voor zooveel de voorgenomen artikelen betreffen, hierbij overgelegd worden, acht zich verplicht in het algemeen nog op te merken, dat de voorgestelde vermeerderde uitgaf op het 8ste artikel het gevolg is der voorstellen van de Commissie, benoemd geweest tot onderzoek der middelen ter betere verkenning van de zeegaten, en die uitgaf zich zal bepalen tot een uitbreiding en verbetering der betoning, lange de hooftengronden en tot eene ver-

betering der zeemerken tot het bij nacht aandoen en binnenzellen van het zeegat van Brothershaven.

De uitgewerkte staten van het 11de, 12de en 13de artikel geven de onderdeelen van berekening der sommen aan die voor het materieel der zeemagt gedurende 1855 worden noodig geacht.

Zoo als reeds hiervoren is opgemerkt, kan het aangenomen stelsel in zijn geheel nog niet in werking komen, en pabelen zich alzoo de aangevraagde sommen tot zoodanige werkzaamheden, in verband tot dat stelsel, welke nog in dit jaar kunnen tot stand gebragt worden of waarvan de voorbereiding wordt noodzakelijk geacht.

De aanleiding tot verhoging van het 14de artikel is vermeld bij den toelichtenden staat, terwijl de voorgestelde uitgaf bij het 14de artikel bis wordt gewettigd door het vooruitzicht op het behoud van eenen kostbaren bodem, die bij onderzoek gebleken is nog in eenen opmerkelijk goeden staat te zijn, en waartoe de Regering, mitsdien heeft gemeend geene middelen te moeten onbeproefd laten.

Eene verandering, gebragt in het ontwerp der active zeemagt voor 1855, waarbij de sterkte is aangenomen tegen een getal van 5940 Europeesche manschappen, zijnde 89 koppen minder dan de vroeger bepaalde, heeft de bij het 19de artikel aangewezen mindere uitgave.

Overigens heeft de berekening der scheepstractementen en soldijen plaats gehad op denzelfden voet als bij het vervalten ontwerp is gevolgd.

Door de hiervoren genoemde wijzigingen in eenige artikelen van het afgestemd wetsontwerp, wordt het totaal van het VIIIste hoofdstuk der begroting voor 1855 gebragt tot een bedrag van f 7,575,963.00. De middelen tot dekking van de vermeerdering van uitgaven, die het gevolg is van het tegenwoordig wetsontwerp, zullen ruimschoots in de schatkist voorhanden zijn.

Overtuigd dat alleen geldelijke opofferingen 's Rijks marine in eenen staat kunnen brengen, zoo als die voor het vaderland, voor zijne overzeesche bezittingen en tot bescherming van den handel wordt gevorderd, acht de Regering den thans ingeslagen weg het eenig middel te zijn om de Marine aan hare roeping te doen beantwoorden.

Bij het tegenwoordig wets-ontwerp worden overgelegd:

A. het stelsel voortaan voor de marine te volgen; B. een toelichtende staat van het 8ste artikel; C. verzameling op de IIde afdeeling; D. een toelichtende staat op de IIde afdeeling; E. een toelichtende staat van het 19de artikel; F. een staat, aanwijzende de bedragen, die op ieder onderdeel van dat artikel betaald worden voor de verschillende daarin betrokken onderwerpen van uitgaf; G. ontwerp der active zeemagt voor 1855; H. verzameling op de IVde afdeeling; en I. verzameling op het hoofdstuk.

Gravenhage, 9 Mei.

Bij Kon. besluit van 21 April II., no. 68, is aan de directieuren der te Amsterdam gevestigde *Hollandische Brandassurantie Sociëteit*, bewilliging verleend tot eene wijziging van de statuten der naamloze vennootschap, waartoe door de vennooten besloten is bijkens het in autentiek afschrift overgelegd proces-verbaal eener den 4den April jl. aldaar door hen gehouden vergadering.

Z. M. heeft benoemd tot subtitant-griffier bij het provinciaal gerechtshof in Gelderland, mr. J. M. Smits, thans subtitant-griffier bij de arrondissements-regtbank te Arnhem.

Als vervolg op de gemakkelikheden van de Haagsche kermis, moeten wij heden melding maken van de *Salon des Variétés* van den heer van Lier, die gisteren avond de voorstellingen heeft geopend door het drama: *Gasilda*, gevolgd door *Met slaande Trom*. Het vrij talrijke publiek werd in het eerste stuk weggeloopt door het uitmuntende spel van de verschillende acteurs; Mr. van Lier, die de hoofdrol vervulde, was geheel op hare plaats in hare moeilijke rol en werd zeer toegejuicht. Wij herhalen, zij werd in dit moeilijke stuk door de overige leden van het gezelschap zeer goed bijgestaan. De heer Rosier Faassen wist vooral in het laatste stuk door zijn levendig en geestig spel de toeschouwers in den vrolijksten luim te brengen. Wij vertrouwen, dat ook deze *Salon* een grooten toeloop zal hebben.

De *Salon* van de heeren Boas en Judels en het *Cirque Loisset* hadden gisteren avond grooten toeloop, en daverende toejuichingen waren de blijken van de leyredende van het publiek der residentie, dat zich ook aldaar in den loop van de kermis voordurend zal kunnen amuseren.

Z. M. de Koning heeft heden morgen in een bijzonder gehoor ontvangen den kolonel-inspecteur over het wapen der artillerie, Jhr. Singendonck en den kolonel der infanterie Pfeiffere.

Z. M. de Koning heeft heden ten 3 ure in een bijzonder gehoor ontvangen den luitenant-generaal baron Nepveu, die ook bij H. M. de Koningin-moeder en andere leden der Koninklijke familie ten gehore is toegelaten.

Z. K. H. Prins Hendrik verliet heden uit de residentie naar het groothertogdom Luxemburg.

Heden wordt in de hofstaf de verjaardag van H. K. H. mevrouw prinses Marianne der Nederlanden herdacht, o. a. door het houden van eene groote potest de Ma-liebaan.

Gisteren zijn alhier in het lokaal van het ministerie voor de Hervormde en andere Erediensten de zittingen aangevangen van de Synodale Commissie.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is, ten

behoefte der noodlijdenden van den jongsten watersnood ontvangen: van den heer C. J. de Vogel te Dordrecht, een bankbiljet no. 519, groot vijf en twintig gulden, en een coupon 2½ percents Nederlandsche werkelijke schuld no. 363 ad een gulden drie en twintig en een halve cent, te zamen uitmakende de zuivere opbrengst der tentoonstelling eener schilderij voorstellende een tooneel uit de doorbraak bij Lith.

Men schrijft ons uit Amsterdam, dat men zich daar zeer beklaagt over den kwaden wil der directie van de Hollandsche spoorweg-maatschappij met betrekking tot de organisatie van de dienst. Met genoegen had men den ijver der Hollandsch-Belgische maatschappij opgemerkt, welke niet zonder groote moeite den 1 Mei de lijn tussen Rotterdam en Antwerpen voltooid had en zich verstaan heeft met de Fransche en Duitsche maatschappijen en met de directie van den Staats-spoorweg in België, opdat de reizigers, die te Antwerpen aankomen onmiddellijk in de richting van Frankrijk en Engeland kunnen vertrekken zoodanig, dat men in één dag van Amsterdam naar Parijs, Keulen enz. kan komen en vice-versa.

Enmaal in Frankrijk, België en Duitsland, de moeilijkheden te boven gekomen zijnde, kon de Hollandsch-Belgische maatschappij zich geluk wenschen met den gunstigen uitslag zijner moeite; want het zal zeker niemand in de gedachte komen, dat de directie van den Hollandschen spoorweg kwaden wil zou betoonen, ten aanzien eener exploitatie, welke de waarde van haar eigen railway verhoogt en dat zij een enkel oogenblik zou dralen met de voltooiing der organisatie van de dienst in voege dat daardoor het verkeer tusschen Amsterdam en den vreemde aanmerkelijk zou verhaast worden.

Dit is niettemin hetgeen de directie van den Hollandschen spoorweg tot op dezen dag pertinent weigert. De handel der hoofdstad ziet zich alzoo ontstoken van de voordeelen, welke hem de ijverige medewerking der Hollandsch-Belgische maatschappij zou verschaffen. Dank zij den slechten wil van hare zuidelijke zuster, kan men thans uit Amsterdam te 8.20 of ten 11.30 vertrekken, om ten 11.30 of ten 2.21 te Rotterdam aan te komen. Uit deze laatste stad kan men ten 4 ure des avonds vertrekken, waarna men ten 10 ure te Brussel aankomt, van waar men den volgende ochtend ten 8 ure naar Parijs gaat. Zoo ook wanneer men ten 8 ure des avonds uit Parijs vertrekt en den volgende ochtend ten 11.45 te Rotterdam aankomt, moet men in deze laatste stad tot 3 ure wachten, alvorens naar Amsterdam te kunnen vertrekken, waar men, natuurlijk, niet eerder dan ten 6 ure aankomt.

Om aan de regelmatigte eischen van het Amsterdamsche publiek te voldoen, heeft de directie van den Hollandschen spoorweg uit de hoofdstad slechts ten 5½ ure een convooi te doen vertrekken, en het uur van vertrek op 11.45 te veranderen. Op deze wijze zouden de reizigers binnen één dag reeds twee maal van Amsterdam naar Parijs kunnen vertrekken, en omgekeerd des avonds uit Parijs vertrekken, den anderen dag ten 3 ure op de beurs van Amsterdam kunnen zijn.

Het blijkt ook niet, dat deze wijziging aan de maatschappij eenig verlies zou berokkenen; want het is bewezen, dat hoe beter de spoorwegen de belangen van het publiek en den handel ten dienste staan, zij ook zoo veel te eerder goede zaken zullen doen, terwijl de belangrijke voordeelen, welke de Holl. maatschappij in den afgelopen winter behaalde, haar genoezaam in staat stellen om zich deze tijdelijk opoffering te gelveest, welke slechts een voorsehof is, dat weldra door de beweging der reizigers zal worden teruggegeven. Wat er ook van zij: het voorregt, dat de spoorweg-maatschappij, krachtens hare concessie geniet, welke alle concurrentie onmogelijk maakt, verplicht haar om vooral het gerijde van de belangen van het publiek te raadplegen. De Hollandsch-Belgische maatschappij toont thans, dat deze berekening geenszins onvereenbaar is met de eischen eener administratie, welke hare eigene belangen begrijpt. Het is nu de Hollandsche spoorweg-maatschappij om op hare kant te toonen, dat het publiek zich niet te beklagen heeft over het haar verleende privilege.

(Echo Universel.)

Den 5 dezer maand is in eene algemeene vergadering der Duinwater-maatschappij, waarbij 6668 oude en 7036 nieuwe aandelen waren vertegenwoordigd, als gewoontje verslag uitgebracht door den Voorzitter, de heer Mr. J. van Bemmep. Uit dat verslag blijkt, dat op ult. Dec. 1854 met waterverbruikers waren gesloten 186 gewone en 174 huistengewone contracten, dat aan 773 verbruikers het water binnenhuis werd geleverd, terwijl aan 178 dit nog niet was geleverd. Het water werd geleverd, dat het water ondanks de ongewone droogte, in overvloed voorhanden is, dat de gebouwen, machines, hoofdbuizen en werken zich bij voortdurend in goeden staat bevinden; dat op 10. Januarij 11 in Amsterdam geleegd zijn 41.789 el huizen, en 31 verbindingsbuizen dat nog 41 verbindingsbuizen moeten worden gelegd, dat gedurende den afgelopen winter, toen het water in vele huizen bevroor, op zeven plekken van Amsterdamschdijken werden geplaatst, waaruit de gewone verbruikers tegen bewijs, de overige tegen 1 ct. de emmer, zich van water konden voorzien; dat van 20 Februarij tot 1 Mei alzoó zijn gesloten aan gewone verbruikers 115,019 en aan het publiek 649,730 emmers, dat overigens door de strengheid van den afgelopen winter veel stremming is veroorzaakt, dat ook de hoedanigheid van het water veel te wenschelijk overhet, maar dat daarin thans op doelmattige is voorzien en dat geene gegrunde klagen daartegen voortaan meer zullen kunnen worden ingebracht; dat eindelijk in de wijze van exploitatie eenige veranderingen door de ondervinding aan de hand gegeven, zullen worden gebracht.

Nadat de balans was goedgekeurd verklaarde de directie in massa haar ontslag te nemen, als hebbende thans volbragt datgene wat zij eeniglijk had beoogd: het voorzien van Amsterdam van goed drinkbaar water. Dit ontslag werd, met dankbetuiging aan het afstredende bestuur, aangenomen, terwijl tot de definitieve directieuren vervolgens werden benoemd de heeren Mr. J. van Lennep, H. C. Cruys, Mr. W. van der Vliet alhier en Joseph Quick te Londen.

Sedert eenige dagen houdt zich de staf Smyrna met eene gebeurtenis bezig, die men in een roman verwachten zou, maar van het begin tot het einde letterlijk waar is, gelijk ten minste verzekerd wordt. Een Duitsch muzikant, die in de genoemde stad sedert jaren, en moegelijk genoeg, door zijne kunst naar brood trachtte, werd door zijne vrouw met tweelingen begiftigd. Treurig zag de arme man deze vermeerdering zijner familie, die reeds tairyk was. De angst, om twee kinderen meer te voeden, bevangt hem, en hij komt tot het besluit om de nieuw geboren als vondelingen aan het Fransche klooster af te staan. De moeder bezweert hem dat niet te doen; maar hij bewijst haar, hoeveel beter de kinderen het in het klooster zouden hebben, volhardt in zijn besluit en begeeft zich met zijn beide spruiten op denzelfden nacht op weg. Hij bindt hen aan de deur van het klooster en heit den klopper op, om een leekent te geven en zich dan zoo spoedig mogelijk te verwijderen. Naauwelijks heeft hij den klopper aangeraakt of de deur wordt geopend en de portier stort er uit.

Schelm, zegt deze, zijt gij weder daar? Gij schijnt het te vondeling leggen van kinderen als een handwerk te bedrijven. Hij vat den armen muzikant bij den kraag, houdt hem vast en roept iets binnenhuis. Dadelijk brengt men een kind, dat hij den muzikant in de armen legt. Daar, neem ook dit weder; dat gij voor een half uur gehragt hebt. De deur wordt gesloten en hij staat daar, met drie zuigelingen in de armen. Hij meent te droomen en als droomend komt hij met de drie zuigelingen in zijn huis terug. De moeder vergeet, in het geluk van hare kinderen weder te hebben het onheil en neemt den ongeboden gast op. Zij neemt den kleinen vreemdeling bij zich in bed, en begint het linnen te onderzoeken, dat bijzonder fijn is. Zij vindt, tot hare verrassing, in de windselen eene banknoot van vijftig pond, voorts eene aan den eersten bankier van Smyrna gerigte aanwijzing van een zeer aanzienlijke maandelijksche som, die genoegzaam is om de gansche familie te onderhouden, en een brief, waarin verzoekt wordt, den jongen goed en zoo lang te verzorgen, tot hij eens zal opgeëischt worden.

(R. Ch.)

Nijmegen, 8 Mei. Heden zijn hier nieuwe industrielen in hechtenis genomen. Drie vreemde personen kwamen gisteren na den middag in een kaaswinkel om iets te koop en vroegen tevens aan de vrouw des huizes, of zij niet eenige muntstukken ter inwisseling bezat van Koning Willem III, waarvoor zij per stuk 3 cents opgeld wilden geven; dit door de vrouw toestemmend beantwoord zijnde, haalde zij een zak met omstreeks twee honderd gulden te voorschijn, waaruit met behulp der aanvragers een zes en twintigtal van die muntten gesorteerd werden. Onder voorgeven het geld hiervoor te zullen gaan halen, verwijsden zij zich. Na eenigen tijd vruchteloos op hunne terugkomst gewacht te hebben, kreeg men achterdocht en bij het natellen der gelden werd ontdekt, dat er acht of negen gulden aan ontraken. Na gedane aangifte, werden de daders spoedig gevat.

Advertentie.

SALON DES VARIETES

van

P. Boas en N. Judels,

staande de Nieuwe Schouwburgtent op het Plein,
No. 1, van de Witte Sociëteit.

DONDERDAG, 10 Mei 1855.

BIBERLOT DE PARUIKENMAKER,

of de Koninklijke Tooneelspelers in de Gefangenis.

Nieuwe kluchtige Vaudeville in 2 Bedrijven, naar
het Fransch;

Voorafgegaan door:

Muller en Mulder,

OF EENE VERWARRING ONDER DE KANDIDATEN.

Nieuwe kluchtige Vaudeville in 3 tafereelen,
naar het Hoogduitsch.

zullende de Hoofdrollen in bovenstaande
Vaudevilles door den heer JUDELS
vervuld worden.

AANVANG TEN 8½ URE.

(886)

Grand Théâtre des Variétés

HOLLANDSCHE SCHOUWBURG

van

A. VAN LIER,

staande met den prachtig door Gaz verlichten Schouwburg
op het PLEIN.

Op Donderdag 10 Mei 1855,

EEN BLIJSPEL

OF

DRIE BRUIDEN EN EEN BRUIDEGOM

Blijspel in 4 Bedrijven of 7 Tafereelen naar het
Hoogduitsch, van DR. ROBERT BENEDEIX,
door J. W. VAN HOEK.

DAARNA:

De Ezellen-mel

Vaudeville in 1 Bedrijf, naar het Fransch, van
Heeren J. GABRIEL en DUPENTRY, door
ROSTER FAASSEN, JR.

Aanvang des avonds ten 8½ ure.

Prijzen der Plaatsen: 1e Rang f 1.49; 2e rang
3e Rang f 0.70; 4e Rang f 0.40

Verwacht Zondag 18 Mei de voorstellingen van
Hoogduitsche Vaudeville-gezelschap van het
Théâtre des Variétés van Amsterdam.

(999)

226ste Nederlandsche Staats-Loterij

3e LIJST. 3e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 11,384 f 2500; 10468 f 1250; 6005, 11,385
19562 8081 en 12377 ieder f 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 9 Mei 1855.

Nederland. Pot.	Rusland. Pot.
Ned. W. Schuld. 2½	Hopel 1798/1816 5
Dito Certificat. 3	Dito 1828/1829 5
Dito Dito. 4	Cert. 1831/1838 5
O. I. Leening. 4	Dito Dito 4½
Amort. Syndic. 3½	Dito Hope. 4
Hand. Maats. 4½	Dito Stieglitz. 4
Belgie.	Dito dito 5e Ser. 4
Certificaten. 2½	Dito 1854. 5
D. Rothschild. 2½	Inscr. Assig. 6
Frankrijk.	Certific. dito. 6
Obligatien. 3	Polen.
Spanje.	Obligatien. 4
Nieuwe. 1	Oostenrijk.
Dito Buitenl. 3	Metalliek. 5
D. Binnel. 3	Dito bet. Amst. 5
Bew. Sp. Com. 4	Dito Nation. 5
Amort. Schuld.	Dito 1847. 2½
Portugal.	Dito 1851/1852 2½
Londen nieuwe. 8	
Dito uitgest. 4	

Mexic., te Lond. 3 pct. 19½; dito Onb. 19½
Uitg. 6½; Venez. 3½ pct. 27½.

Bij algemeen willige stemming was de handel heden
vrij levendig inzonderheid in Oostenrijksche en Russische
effecten.

LONDEN, Dinsdag 8 Mei. Consols op t. 88½; 3 pct. 20½; Sardinie 85; Spanje 1 pct. 18½; 3 pct. buit. 86½; dito Certific. 37, 4½; Russen 98½; Holl. 2½ pct. 63; Turksche leening 78½.
De stemming was flauw met weinig handel.

PARIS, Dinsdag 8 Mei. Fr. 2½ pct. 98.50; 3 pct. 98.85; Sp. binn. 3 pct. 31½; dito 1 pct. 31.
Metall. 83.

WEKVEN, Dinsdag 8 Mei. N. Metall. 80; 84½; Bankactien 988; Lombarden 101; Loten 21; 20; Wissel op Londen 12.23; dito op Parijs.

MADRID, Maandag 7 Mei. Sp. 3 pct. binn. 80; 81; 82; 83; 84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.